

Nagys. Szabó András ig. urnak

Kossuth-ut.

# Közélet

## Állami és társadalmi újság

Előfizetési árak:

Egész évre 100 leu, fél évre 50 leu, negyed évre 25 leu.

Egyes szám ára 2 leu.

Felelős szerkesztő:

TOMPA LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 14. sz.

Telefonszám: 34.

Megjelenik minden vasárnap.

## JEGYZET.

Itt alakítanak pártot ezek, ott alapítanak lapot azok, riadozik mostanában ismét — bizonyára a legösszintébb aggodalommal — némely napon kiüt megjelenő nagyobb magyar lapunk, törekvéseiről értesülvén 1—2—3 uriembernek, akiknek célja, kétségteendő: liberális biztatásra, a magyarság politikai egységének megbolygatása. Mi e szorványosan és időközönként fel-felbukkanó kísérletezéseket nem látjuk olyan veszedelmeknek. Több korábbi példára is hivatkozhatunk, melyek azt mutatják, hogy az ilyen erőltetett vállalkozások önmagukban rejtik a kudarc magját s rendszeresen elég hamar kudarcra is végződnek.

Azonban példákra hivatkozás nélkül is bizonyos, hogy egy varju nem csinál még telet, s egy két-három politikai magavállalkozó szereplése még nem közvélemény. S hogy ne is lehessen valóságos közvélemény, arra nézve biztosíték a székely nép természetes esze, okos józansága, mellyel ő bizony nem hagyja magát bárki által, tetszés szerint ide-odaterelgettetni.

Hogy a kormány fogja az ilyen látszat-következményt a maga javára kiaknázni, a rá való hivatkozással a maga ellenünk irányuló terveit itthon alátámasztani, a külföld előtt megindokolni? Erre azt mondjuk, hogy az olyan kormány, amely ilyen eszközökkel dolgozik, azoknak az uraknak a segítő munkája nélkül is csak azt csinál, amit akar, a mint csinálta eddig is minden alkalommal.

A riadózó hírsínálással tehát újságjaink inkább csak az ellenkező célt szolgálják, mint a mit akarnának. Figyelmet keltenek egy különben aligha figyelmet kelteni tudó mozgolódás iránt, s elhíttetik velük magukkal (esetleg a liberális kormányral is) azoknak az uraknak olyan jelentőségét, amilyenre különben sem érdemük, sem jogcímük nincs.

**Negyvenéves találkozó.** Az 1884 évben besorozott és a volt 82. dik gyalogezredhez beosztott férfiak találkozó szándékozna tartani Cristur—Székelykeresztúron, 1924 évi október hó 5 én, vasárnap. E találkozó részvenni szándékozók sziveskedjenek megjelenési szándékukat szeptember elsőjéig Fekete Béni építőmester (Odorheiu—Székelyudvarhely), vagy Bálinth Dániel asztalos-mester (Cristur-sáculor—Székelykeresztúr) volt 82-tós bakánál bejelenteni. Minden 1883—84—85 évben besorozottat, rangkülönbség nélkül, szivesen lát a rendezőség, valamint a vendégként megjelenni szándékozót is szivesen látjuk és kérjük megjelenésüket az irtéig bejelenteni sziveskedjenek, pontos lakcímmel, hogy a bejelentések után a sortrendet megküldhessük. Odorheiu—Székelyudvarhelyt 1924 július 22-én. A rendezőség.

## Befejeződött

a városunkban rendezett szociális kurzus; lezajlott a Szociális Misszió Társulat országos szervezetének a kurzus keretében illesztett évi közgyűlése s ha még egyszer visszaidézzük emlékezetünkbe a kurzuson és az évi közgyűlésen hallottakat, szívünket az örömeink és megelégedésnek jól eső, fel-emelő érzése járja át. Sívár korunkban, az önzésnek és felületességnek százádaiban jól esett székely anyavárosunkban látni a szociális misszió társulatoknak hivatott apostolait és azt az elszánt nőgárdát, amely élethivatásul választotta a társadalom tétovgő sebeinek meggyógyítását, a szegények, elhagyottak és betegek könnyeinek letörölését, a kiálló igazságtalanságok megszüntetését.

Messzi vidékekre kellett volna záródokolnunk, sokat kellett volna látnunk, tapasztalunk és olvasnunk, hogy azoknak az ismereteknek birtokába juthassunk, amelyeket a szociális kurzuson a tudás és tapasztalás fegyvereivel felvértezett illusztris előadók közkinccsé tettek. Mennyi szép eszme, mennyi praktikus terv, mennyi társadalomjavító gondolat hangzott el. Igaz, hogy ezek elsősorban a kurzuson hivatászerűen résztvevőknek szóltak, de ott minden jóakaró hallgató tanúhatott és okulhatott. Atik a kurzuson jelen voltak, akár mint a kurzus résztvevői, akár mint hallgatók, boldogok lehetnek és mindig a legkedvesebb emlékekkel gondolhatnak vissza az udvarhelyi nagy napokra, akik pedig elmulasztották a részvételt, örökre bánhatják, mert olyan emlékezetes és lélekemelő dolgok ismertetésétől estek el, amit többé pótolni nem lehet.

Az egy hétre terjedő kurzus felölelte a szociális munkának egész programját. Utmutatást adott minden vonatkozásban, hogy a társadalomjavító szociális munka terére lépő egyéneknek a tudományuk mind figyvereivel kell felvértezve lenniük. Veress Ernő A társadalmi munka belső feltételei című előadásában mély al-posszsggal, tárgyank meleg szeretetével mutatott rá arra, hogy a szociális munkát végző egyéniségnek igazi jellemnek, Isten gondolata szerint való embernek kell lennie, aki a sikertelen kezdések után nem csügged, hanem újból kezd a munkát, de nem büszságvágyból, hanem belső ösztönből, a lelkében lakozó al-trusztikus vágyakozásból. Réthy Imre a Társadalomtan főbb kérdéseivel ismertette meg a hallgatóságot. Azokkal a kérdésekkel, amelyeket nem szabad számításán kívül hagyni annak, aki a társadalomba kilépve javító munkát akar végezni. Nemes Ferenc dr. Közgazdaságtan című előadásában a közgazdasági kérdések egész sorozatát ölelte fel nagy szakudással. A hívő keresztény ember józan felfogásával mutatott rá arra, hogy a közgazdasági életben nem szabad a rideg egoizmusnak uralkodnia, hanem az erkölcs szem-pontjának itt is érvényesülnie kell. Petra nővér a nőkérdést világitotta meg keresztény szociális szempontból, kívánva a nőknek az őket megillető érvényesülést az egész vonalon. Szilágyi Dózsa Rastrika címen tartott előadásában gazdag tudással magyarázta meg, hogy miképpen lehet a nőnek erejét és hatalmát a szociális munka szolgálatába állítani. Örv. Arkossy Lajosné Szervezeteink gazdasági teendői című előadásában a szövökzetti eszmének üdvös voltára mutatott rá. Mi-lyen pályák állanak leányaink előtt címen pedig gazdag tapasztalatok alap-

ján azt világitotta meg, hogy leányaink leginkább a betegápolás, az órás és ékszerész ipar, a képmunkázás, a könyvkötő ipar és a cipőkészítés terén érvényesülhetnek. A gyakorlatias célt szolgáló előadás nagy tetszéssel találkozott. Méltán mondotta Pál István prelátus elismerő szavaiban, hogy Arkossyét eddig is nagyra ismertük a szociális tevékenység terén, de ez előadása után még nagyobbra nőtt előttünk. Ime ezekről a nagy fontosságú, de terünkhez mérten csak röviden érintett kérdésekről volt szó az egy hetes, tanulságos kurzuson.

A kurzussal kapcsolatban tartotta meg a Szociális Missziótársulat Országos Szervezete évi közgyűlést hétfőn d. e. és d. u. a főgimnázium tornacsarnokában gróf Majláth Gusztáv Károly elnöklete mellett. A közgyűlést az országos szervezet elnöke: Augustza nővér nyitotta meg rövid, de kiválóan tartalmas beszéddel. A közgyűléseket megnyitó elköpötött mondat lelket nyer, ugymond, az Isten iránti hálából, aki ismét egy év munkájáról enged beszámolni és a munkatársak iránti hálából, akik belevetették a szociális munkába önfeláldozásukat a lélek iránt való szeretetből. Ez a kettős hála hatja át a különben közhellyé vált üdvözlést. A tetszéssel fogadott megnyitó és a mult gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása után Boros Fortunát, Frölich Ottó és Veress Ernő tagokból álló bizottság hívta meg a püspököt: a közgyűlésre, akit megjelenésekor Balázs Ferenc kanonok üdvözölt lelkes szavakkal és kért fel a gyűlés további vezetésére. A főpásztor örömmel vállalkozik a gyűlés vezetésére, mert ezt megérdemlik, akik egész éven át önzetlenül működnek s neki is mindig pihenő nap, amikor a krisztusi munkáról hall. Pál István prelátus a helyi szervezet nevében üdvözli a közgyűlést. Ezután a képviselt 36 szervezet jelentését olvasták fel egyenként a kiküldöttek. Örömmel volt hallani arról az önzetlen, áldozatos munkáról, amelyet az egyes szervezetek egymással versenyre kelve kifejtettek a szegények könnyeinek letörölése és szegény tanulóknak segélyezése terén. Minden egyes szervezetnek buzgó működéséért meleg szavakkal mondott köszönetet az elnök püspök.

A délutáni gyűlésen felolvasták a központ évi jelentését. A szervezetek pénzben kiadtak 246 893 leu. termékben 355 895 leu értéket. Végeztek 797 környezet-tanulmányt, 308 beteg-látogatást, közvetítettek 239 állást. Sok árva, szegényt és beteget helyeztek el. Tartottak nyelv, szoc., gazdasági kurzusokat, varró tanfolyamokat, irodalmi és művészeti előadásokat. Terjesztették a jó irányú sajtót és könyveket.

A központ évi jelentésének felolvasása után a gyűlést miatt akadályozott gróf Bethlen Györgynének: Erdély nagyszonyainak jelentősége szociális szempontból című beszédét Arkossy Lajosné olvasta fel. A beszédből megtudtuk, hogy már a multban minő szociális munkát fejtettek ki az olyan nők, mint Bethlen Kata, aki hévizi udvarában állandóan 30 fiut és leányt nevelt. Megismertük Vass Katának, Csáky Katalinnak, Wesselényi Máriának, Teleky Máriának, Dániel Polixának és Jósika Jánosának soha el nem évülő érdemeit a szociális munka terén.

A tartalmas előadás elhangzása után Szilágyi Dózsa ismertette a kurzusok nagy jelentőségét, amelyek egy új ismeretekkel felvértezett nemzedéket küldenek a szociális munka terére. A tagsági díjak felémelésére, a népjelölti alap megteremtésére és népszerű előadások rendezésére vonatkozó indítványok elfogadása után Augustza nővér

tartotta meg a szervezeti közös szellemről szóló tartalmas beszédét, amely után Majláth püspök áldásával ért véget a tanulságos évi közgyűlés.

A közgyűlésen és a kurzuson résztvevők már eltávoztak városunkból, hogy szétmenve az országban a nemes eszméknek szószatos apostolai legyenek. Mi, itt maradottak, se feledjük el az eibangzott ígétet. Vigyük ki az életbe és ostromoljuk meg velük az önzők, az érzéketlenek szívét, hogy azok is ráeszméljenek, hogy tőkét összehalmozni milliók szenvedése árán nem lehet sem emberi, sem keresztényi cél. A munka, legyen az akár szellemi, akár kézi, meitő az ő bére. Ez legyen a jövő társadalmának a sebeket gyógyító, ellentétet elsimító mindig szem előtt lebegő örök evangéliuma. B.

## Levél

### Ugron Zoltán gazdátársnak

cimen kaptunk egy az 6. június hó 29-ikén közölt levele tárgyába kapcsolódó levelet, még a mult héten Bardon Péter, ismert nevű magyarfenei gazdálkodótól, kinek józan okosság, eredeti gondolkodásra valló megjegyzései már a nagyobb, kolozsvári lapok hasábjain is nem egyszer figyelmet keltettek. Az érdekes írás közlését akkor a nagy anyagterhelés akadályozta. Most közöljük, néhány személyesebb jellegű, s nem lényeges, politikai-taktikai vonatkozású bevezető sor elhagyásával. A levél érdemleges része ez:

Mivel Ugron Zoltán nagyon szép és tartalomsdu levelemben leginkább a kisbirtokos, földmives osztályunkat érdeklő ügyeket boncolgat, azt mondanám én is neki, hogy mi földmivesek próbáljunk más, pártkereten kívül eső utat választani osztályunkat érdeklő ügyeink előbbre viteléhez.

Az országunk mezőgazdasági fejlődéséhez és előhaladásához, első sorban az országunk egész földmives osztályának munkája, szorgalma, egyetértése és összetartása szükséges. S azért mi, magyar földmivesek, hogy hasznos és maradandó munkát végezhessünk, nekünk mindent meg kell tennünk, hogy megtaláljuk azt az utat, hogy lélekben az országunkban lakó minden nemzetiségű földmives társunkkal találkozhassunk. Mert csak együttműközéssel, együttes összetartásunkkal és az összetartásunkban fejlesztett erőnkkel leszünk képesek gazdasági előnyöket elérni.

Hagyjuk el mi, földmivesek, hogy a magyarság jelenlegi vezetői tündöjnek azon, hogy melyik uton kellene haladniuk, melyik román párttal, vagy pártvezérrel alkudjanak.

Hanem addig mi dolgozunk, a mi kis gazdasági szervezeteinkben, gazdasági körökben, dőlárdáinkban, ifjusági egyleteinkben, s azért első sorban kérjük ezen intézményeink számára minden megszorítás nélküli szabad működési, gyülekezési és csekvési jogot és szabadságot.

Azért mi lehetünk jó tagjai a Magyar Pártnak, de a mi mezőgazdasági boldogulásunk, a megerősödésünk első sorban osztályérdekeink előmozdítására, teljesítésére van szükségünk és ezt csináljuk is meg a párton kívül, mivel ezen érdek, nemzetiség felüli-álló osztályérdek, vagyis az egész országunk érdeke.

Mert Ugron gazdátársammal én is csak azon a véleményen vagyok, hogy az országunkban az a 90 százalék földmives, meg kell, hogy találja egymást, lélekben és érzelében, gondolatban, mert az érdekünk, bármelyik





Ha valaki szükség esetén övének :

## disztemetkezést

a legelőnyösebb árak mellett eszközünk.

szándékozik rendezni, olcsó áron, egy disztemetkezési intézetünket bátrak vagyunk szíves figyelmébe ajánlani. Mindenféle temetést: a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig,

Odorheiu, Piața Regina Maria 1.

Kiváló tisztelettel: **BARCSAY & ESZTEGÁR** disztemetkezési intézele.

Pretura Odorheiu.

No. 1313/1427-924. P. P.

### Publicațiune.

Se scoate la licitație reperarea podurilor „Küküllő” între km. 0-1. și podul „Busnyák” de pe șoseaua vicinală Băcșan-Dealul din județul Odorheiu.

Valoarea de pe deviz este de lei 236.269 lei 90 bani.

Licitația se va tine la Pretura din județul Odorheiu în ziua de 28 Iulie 1924 ora 9 a. m.

D-nii concurenți pot lua informații pe cer condiții dela Pretura din județul Odorheiu în orele de serviciu.

Odorheiu, la 17 Iulie 1924.

Sándor primător.

Főszolgabírói hivatal Székelyudvarhely. Sz. 1313/1427-924. fszb.

### Arlejtési hirdetés.

A Bethlenfalva oroszhegyi vicinális közut 0-1 km. szakaszán levő „Küküllő” és ugyanezen útvonal 7-8 km. szakaszán levő „Busnyák” hidaknak újrapítésére nyilvános árlejtést tartanak ki.

Előmeret-költségvetés szerint a két hidépítési költsége összesen 236269 leu 90 banit teszen ki.

Az árlejtés fentírt hivatalban 1924 július hó 28-án d. e 9 órakor lesz megtartva, ahol árlejtési szándékozik az előmeret-költségvetést és tervrajzot a hivatalos órák alatt megtekinthetik.

Székelyudvarhely, 1924 július 17.

Sándor főszolgabíró.

Eladó egy 6 lóerős Bauer-féle *favágógép*, ami *csépléshez* is alkalmas. Segesvár, Knopf I. sz. Veres postásnál.

Nr. G. 736-1924. rxc.

### Publicațiune de licitație.

Subsemnatul executor judiciar aduc la cunoștința publică în sensul legii art. LX din 1881 §. 102 respective XLI din 1908 § 19 cum că lucrurile urzătoare și a. una veică cari în urma deciziei Nr. G. 547 din anul 1924 al judecătorei de ocol din Ocland s'au executat în Vărgheș în favorul executorului Nyisztor Ilona repr. prin, advocat dr. János Domokos împotriva executorului locuitor din comuna Vărgheș pentru încassarea capitalului de 2600 Lei și acces. prin ex cutie de acoperire și cari s'au prețuit în 4000 Lei se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efectuarea acestor licitațiuni, pe baza deciziei Nr. G. 547-1924 al judecătorei de ocol din Ocland se fixează termenul pe 21 Aug. anul 1924 la orele 16 p. m. în comuna Vărgheș, la fața locului și toți cari au voie de a cumpăra suat invitați prin acest edict cu observarea aceia, că lucrurile susamintite vor fi îndute în sensul legii XL din 1881 § 107 și 108 celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Pretensiunea care e din încassat face 2600 Lei capital, iar spesele până acum statorite de 1257 Lei 50 bani.

Intrucât mobilile cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în sensul art. LXI din 1908 § 20.

Dat în Ocland, la 19 Iulie 1924.

Agyagasy, executor judecătoresc de ocol.

### Székely házalók részére!

Szőnyegek, ágy-garnitúrák és egyéb házi szőttesek állandóan

■ ■ raktáron ■ ■

„MERCANTIL” textil nagykereskedés  
ARAD, Piața Avram Jancu 2. az udvarban.

### Felhívás.

A mélyen tisztelt vásárló közönség b. tudomására hozom, hogy az aradi NEUMANN-féle fi-nom és főzölisztek tömeges vételénél kedvezményt nyújtok.

Tengeri, tengeriliszt,

■ ■ aradi korpa ■ ■  
állandóan raktáron.

Versenyképes áráimmal, szolid kiszolgálással óhajtom a nagybecsű bizalmat továbbra is kiérdemelni.

Kiváló tisztelettel:

**HIRSCH GYULA.**  
Str. Principesa Elisabeta (Bethlen-utca) 12.

Egy rostáló gép, egy szec-kavágógép eladó. Cím a kiadóhivatalban.

### Új szijgyártó műhely!

Értesítem a m. t. közönséget, hogy a Bul. Reg. Ferdinand (v. Kossuth utca) 81. szám alatt **szijgyártó műhelyt** nyitottam. Elvállalom gépszijak, hámoz készítését, mindenféle szijgyártói munkát elvégzését, új munkákat úgy, mint javításokat.

Kiss György szijgyártó.

A kászoni

## Salutaris

ásványvíz lerakata,  
egyedüli elárúsító  
: helye :

## Ferenczy Károly

: vendéglője. :

Nagyban és kicsinyben, házhoz szállítva.

## Butor-raktár.

Állandó nagy raktár mindennemű modern háló-, ebéd- és szobabereendezésekből, mindennemű kárpitos munkák csinos kivitelben, gyorsan és pontosan készíttetnek. Eladó egy 12 lóerős magánjáró cséplő gárni tura üzembéves állapotban.

**Balázs Károly cég**  
Bul. Reg. Ferdinand 27. szám.

## MOST JUT AZ ESZEMBE,

hogy a legkényesebb ízlést is kielégítő, mindenféle

arany- és ezüst ékszerek, alpacca disztárgyak, zseb-, fali- és ébresztő-órák, jegy-gyűrűk, szemüvegek

## Iszakovits Bernát

órák, ékszerész és látszerész nagyvárosi stílusban :  
ujonnan berendezett dús raktárában :  
Odorheiu, Bul. Reg. Ferdinand (v. Kossuth-utca) 20 sz. alatt

■ a legelőnyösebb árban, előzékeny és pontos ■  
kiszolgálás mellett kaphatók.

Elvállal minden e szakmához tartozó javításokat. Aranyat és ezüstöt a legmagasabb áron vásárol.

### Amerikába

kivándorolni szándékozó ügyfeleim, kiknek eddig utleveleiket kézbe adtam, haladéktalanul keressenek fel irodámban.

Bálint keresk. ügytőrsége.

### Egy jó családból

való, 4 középiskolai osztályt végzett fia lapunk nyomdájában tanulónak felvétetik.

## ÁLLER KÉPES CSALÁDI LAPJA elárúsítókat keres.

Áller Képes Családi Lapja gazdagon illusztrált, színes nyomású, 40 oldalas nagy alaku családi lap. Megjelenik augusztus havában.

Dohánytőzsdések, papirkereskedők, könyvkereskedők, amennyiben hajlandók a lapot elárúsítani, postafordultával irjanak az alábbi címre, ahol megkapják az elárúsítói feltételeket és minden egyéb felvilágosítást.

**ÁLLER KÉPES CSALÁDI LAPJA**  
BUDAPEST, IV., Deák Ferenc-utca 14. szám.

## Ritka alkalom!

Mert dacára a 20%-os áremelkedésnek, cégemnél még mindig nagyon jutányosan lehet vásárolni:

Divatos női- és férfi-szőveteket, grenadinokat, spongeokat, férfi- és női divatos ingeket, női lakk- és antilop-félcipőket, szandálokat stb. stb.

Mindenkinek készséggel mutatom be raktáromat, tájékozás végett és vétel-kötelezettség nélkül.

**Szenkovits János utóda.**

Férfi- és női-gummikabátokból nagy választék!

Július hónap nagy harisnyá vásárl!



Meggyőződhetett már afelől, hogy legolcsóbban

**HIRSCH**

divatüzletében vásárolhat, ahol a legnagyobb választék van különféle férfi és női szövetekben, vásznakban, zeffirekben, kretonokban, harisnyákban, férfi kalapokban és minden más divatekkekben.

